

Zorgmachtiging, Wvggz hoofdstuk 5 - factsheet

Een zorgmachtiging is een machtiging van de rechter waarmee verplichte zorg toegepast kan worden bij iemand met een psychische stoornis die ernstig nadeel tot gevolg heeft.

Punten die van belang zijn bij de voorbereiding van een Zorgmachtiging (ZM) :

- Er moet een zorgplan worden gemaakt, waarin beschreven wordt om welke vormen van verplichte zorg het gaat (ambulante medicatie, klinische opname, separatie, etc.) en hoe lang deze zorg naar verwachting nodig is.
- Het zorgplan kan zowel ambulante als klinische zorg omvatten.
- Betrokkene kan proberen de verplichte zorg te voorkomen door een [Eigen plan van aanpak](#) te maken. Wanneer de aanvraagprocedure voor een zorgmachtiging is gestart, krijgt betrokkene de mogelijkheid een plan van aanpak op te stellen en in te dienen.

Eigen invloed van betrokkene

In de Wet verplichte ggz is vastgelegd dat betrokkenen zo veel mogelijk regie houden. Daarvoor zijn verschillende manieren:

- Verplichte zorg voorkómen door een eigen plan van aanpak te maken, zie hierboven.
- Zelf aangeven welke verplichte zorg onder welke omstandigheden het minst schadelijk is met een [Zorgkaart](#), Wvggz art. 5.12, of
- Zelf aangeven wanneer en voor hoe lang welke zorg kan worden toegepast in een [Zelfbindingsverklaring](#).

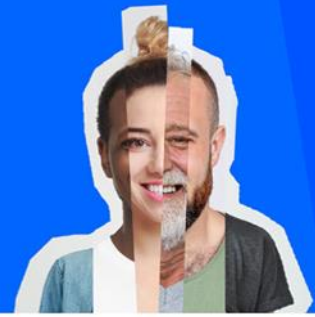
Route naar een zorgmachtiging

De Officier van Justitie (OvJ) is verantwoordelijk voor het aanvraagproces. Hij kan het proces ambtshalve opstarten of na een aanvraag van een zorgaanbieder, politie of op verzoek van de gemeente.

Iedereen kan een zorgmelding doen bij een gemeente. De gemeente moet deze melding onderzoeken (het verkennend onderzoek) en zo nodig de OvJ vragen om een ZM voor te bereiden.

Als de OvJ oordeelt dat aan de criteria voor een ZM wordt voldaan, wijst hij een geneesheer-directeur (GD) aan om de inhoudelijke kant voor te bereiden.

De GD zorgt voor een medische verklaring van een onafhankelijk psychiater, wijst een zorgverantwoordelijke aan en verzoekt deze een zorgplan op te stellen en indien betrokkene dat wenst een zorgkaart.

Zorgplan opstellen

Het zorgplan wordt opgesteld volgens een vast format en er is een [invulinstructie](#) voor beschikbaar. In het zorgplan wordt de verplichte zorg vastgelegd die de zorgverantwoordelijke noodzakelijk acht, zoveel mogelijk rekening houdend met de wensen van betrokkene. De zorgverantwoordelijke pleegt voorafgaand aan het vaststellen van het zorgplan overleg met: familie en naasten, de huisarts, de gemeente (indien essentiële voorwaarden voor deelname aan het maatschappelijk verkeer ontbreken) en in sommige gevallen met een deskundige. In het zorgplan moet beschreven worden welke vormen van verplichte zorg nodig zijn en voor hoe lang. Deze inschatting is bijzonder lastig. Bijstellen van een zorgplan is mogelijk, maar verloopt via de rechtbank en brengt flinke administratieve lasten met zich mee.

De GD beoordeelt het zorgplan en draagt zijn bevindingen, vergezeld met de medische verklaring, zorgkaart en zorgplan over aan de OvJ.

Indien de OvJ beslist dat is voldaan aan de criteria voor verplichte zorg dient hij een verzoekschrift in bij de rechter voor een zorgmachtiging. De OvJ neemt deze beslissing binnen 4 weken nadat hij een GD heeft aangewezen voor de voorbereiding van een zorgmachtiging. Indien betrokkene de mogelijkheid heeft gekregen om een eigen plan van aanpak op te stellen geldt een termijn van maximaal zes weken.

Afgifte zorgmachtiging

Nadat de rechtbank het verzoekschrift van de OvJ heeft ontvangen, wordt binnen 3 weken een zitting gepland om betrokkenen te horen en in de gelegenheid te stellen hun zienswijze kenbaar te maken. De rechter doet ter zitting uitspraak.

Eventueel kan de rechter nader onderzoek door een deskundige bevelen, bijvoorbeeld t.a.v. de wilsbekwaamheid indien er sprake is van verzet door betrokkene. Indien de rechter beslist tot nader onderzoek wordt de termijn, waarbinnen de rechter uitspraak doet, verlengt met drie weken.

Tegen de uitspraak van de rechter staat geen hoger beroep open, enkel cassatie bij de Hoge Raad.